

20. Il nuovo dizionario italiano De Mauro. – 2016. – Режим доступу до словника: <http://dizionario.internazionale.it/>. – Назва з екрану

21. Treccani la cultura italiana. Il vocabolario. – Режим доступу до словника: <http://www.treccani.it/vocabolario/>. – Назва з екрану.

Аннотация

Грачева А. В. Статус наречия в системе частей речи: основные подходы к анализу (на материале украинского и итальянского языков).

В данной статье анализируются и систематизируются научные подходы к определению дефиниции «наречие» и к выявлению основных особенностей этой лексико-грамматической категории в украинской и итальянской лингвистике. В частности, изучаются труды по филологии, посвященные теме становления наречной системы украинского и итальянского языков, а также принципов адвербиализации, морфологического, семантического и функционального потенциала наречия.

Ключевые слова: наречие, адвербиализация, лексико-грамматический класс, обстоятельство, “признак признака”, словоизменение.

Summary

Grachova A. V. The status of an adverb in the system of parts of speech: the main approaches to the analysis (on material of the Ukrainian and Italian language).

In this article there are analyzed and systematized scientific approaches to determination of a definition "adverb" and to revelation of the main features of this lexical and grammatical category in Italian and Ukrainian linguistics. In particular, there are studied the works on the philology devoted to a subject of formation of adverbial system in Ukrainian and Italian language, and also to the principles of adverbialization; to morphological, semantic and functional potential of an adverb.

Keywords: adverb, adverbialization, lexical and grammatical class, adverbial modifier, “sign of a sign”, word change.

УДК 821.161.2. 02 «19» (045)

Т. М. Грачева

Маріупольський державний університет

ЛІТЕРАТУРНО-КРИТИЧНИЙ ДИСКУРС ПЕРШОГО УКРАЇНСЬКОГО РЕНЕСАНСУ

Реферат. *Національний літературний процес початку ХХ ст. – складне, багатогранне, неоднозначне культурне явище, значення якого для подальшого розвитку української літератури неможна недооцінювати. Стрімкі зміни політичного, економічного, соціального контексту доби мотивувало динаміку розвитку літературного процесу. Літературна полеміка 1925-28 рр. стала логічним наслідком активних пошуків діячами мистецтва шляхів подальшого розвитку молодій національній літературі.*

У роботі основну увагу акцентовано на літературно-критичній діяльності найбільш вагомих учасників дискусії, серед яких – М. Хвильовий, М. Зеров, С. Пилипенко.

Коло питань, що стали предметом палкої полеміки і мали принципове значення, - визначення вектора руху національної літератури, можливість її орієнтації на Європу; ставлення до теорії «масовізму», визначення домінуючих якісних характеристик творця художніх творів, пошук напрямків підвищення якості письменницької продукції, рівня майстерності діячів мистецтва. Важливо при цьому враховувати ідеологічну платформу, що суттєво коригувала хід літературної дискусії.

У статті основний акцент зроблено на ідейно-естетичних зіткненнях керівника селянських письменників «Плуг» С. Пилипенка, полеміста М. Хвильового та теоретика «неокласиків» М. Зерова, сутність яких повно ілюструє тодішня періодична преса.

Таким чином, у роботі виділено принципові протиріччя авторських концепцій щодо важливих питань культурного розвитку національної літератури.

Ключові слова: літературна дискусія, «масовім», «неокласици», памфлет, дискурс, Ренесанс.

Український літературно-критичний дискурс початку ХХ століття нині справедливо став об'єктом посиленої уваги з боку дослідників, оскільки значення «зачинателів радянської літератури», митців «розстріляного Відродження», засновників і теоретиків «червоного ренесансу» для подальшого розвитку загальнокультурного вітчизняного простору важко переоцінити. Увага вчених до літературної полеміки 25-28 років ХХ ст. мотивується потужним впливом основних культурологічних тенденцій минулого століття на новітній літературний дискурс.

Об'єктивні наукові розвідки, присвячені особливостям національного літературного процесу 20-30-х років ХХ ст., почали активно з'являтися після проголошення Україною незалежності у 90-х роках. Серед авторитетних науковців, що конструктивно і неупереджено (без вульгарно ідеологічних нашарувань) спрямували свою увагу на проблеми літературного дискурсу періоду першого українського Ренесансу, варто назвати В. Агеєву, В. Дончика, М. Жулинського, О. Ільницького, Ю. Коваліва, Г. Костюка, Ю. Лавріненка, Р. Мовчан, С. Павличко, Ю. Смолича, О. Філатову, Ю. Шереха, М. Шкандрія та ін. Незважаючи на значну кількість ґрунтовних наукових розвідок щодо теми, автор статті ставить собі за мету падати власну критичну рецепцію специфіки літературно-критичного процесу початку ХХ століття з огляду на його важливу функцію у контексті постмодерного літературознавства ХХІ ст.

Серед основних завдань дослідження – аналіз концептуальних засад основних теоретиків літературної дискусії 1925-28 років ХХ століття (М. Хвильового, М. Зерова, С. Пилипенка) стосовно перспектив розвитку національної літератури.

Ціннісно-функціональний і комунікативний статус української літератури початку ХХ століття формувала тогочасна періодика, той медіа-суб'єкт, що слугував засобом для презентації ідеологічних та естетичних платформ літературних організацій та їх дискусій, що відбивали сутність літературного процесу в Україні. На сторінках періодичної преси вирішувалися концептуальні питання тогочасного літературного дискурсу, активними учасниками якого стали, перш за все, М. Хвильовий, М. Зеров, С. Пилипенко та ін. Поява перших памфлетів М. Хвильового справила враження ідейно-естетичного вибуху в країні, що стояла на шляху загальнокультурного самовизначення і самоусвідомлення. Беручи до уваги той факт, що глобальні наслідки літературної дискусії 1925-1928 років в Україні, є очевидними, автор статті пропонує акцентувати увагу на деяких, найбільш вагомих концептах, що викликали полемічних вир серед тодішнього письменства та критиків.

Об'єктом посиленої критики з боку М. Хвильового стали комплекс «хуторянства», некомпетентності, провінційності у справах мистецтва, носіями яких, на думку полеміста, виступали репрезентанти пролеткультівсько-«просвітянських» теорій. При цьому М. Хвильовий запропонував естетичну програму, у якій окреслив власне бачення пріоритетних напрямків розвитку національної літератури.

М. Хвильовий запропонував шлях формування письменників нової доби через поступовий синтез молодих, інтелектуально та емоційно розвинених митців-початківців з «олімпійцями» в особі письменників-професіоналів. На думку полеміста, національний письменницький арсенал зможе еволюціонувати за рахунок своєрідного резерву з числа малограмотних, однак достатньо талановитих митців, які за умови професійної підтримки, культурного досвіду творчої інтелігенції старшого покоління, що досконало володіє мистецькою технікою, зможе поступово суттєво підвищити свій письменницький рівень. У зв'язку з цим М. Хвильовий змушений був постійно спростовувати некоректні закиди опонентів на адресу «олімпійців» стосовно оцінки їх творчості та впливу на тодішній літературний дискурс. У памфлеті «Про демагогічну водичку, або справжня адреса української воронщини, вільна конкуренція, ВУАН і т.д.» автор знову, звертаючи увагу на шляхи підвищення якісного рівня новітнього пролетарського письменства, зауважує, що підштовхнути «молоду молодь» до «справжніх письменницьких горизонтів» [5, с. 433] зможуть, «тільки Зерови», тобто інтелектуальна національна еліта, «та частина молодії української інтелігенції, яка в силу тих чи інших причин щільно зв'язала себе з долею старої генерації» [5, с. 441].

В одному з ранніх памфлетів М. Хвильовий, намагаючись обґрунтувати вектор руху новітнього українського мистецтва, запропонував молоді орієнтуватися на прогресивну Європу, наполегливо вчитися, опанувати основи «старого мистецтва», об'єктивно оцінювати діяльність попередників, зокрема «олімпійців», відстоювати власні професійні інтереси, захищатися від «червоної» халтури», прагнути інтелектуальної, морально-етичної досконалості. Оскільки теза «Європа чи «Просвіта»?» М. Хвильового зазнала різних кривотлумачень, непорозумінь з боку ультрареволюційних опонентів, автор змушений був неодноразово повертатися до цього питання. Зокрема, у памфлеті «Про Коперника з Фрауенбургу, або Абетка азіатського ренесансу в мистецтві» памфлетист продемонстрував свою безапеляційну схильність до «психологічної Європи», що сприймалася автором як прогресивно орієнтована «психологічна категорія», «не та Європа, що її Шпенглер оголосив «на закаті», не та, що гние. Це Європа грандіозної цивілізації, Європа Гете, Дарвіна, Байрона, Маркса і т.д.» [5, с. 426]. У памфлеті «Україна чи Малоросія?» М. Хвильовий знову повертається до цього питання і пропонує західно - європейське мистецтво як допомогу українській культурі на шляху до максимальної реалізації свого творчого потенціалу, щоб «освіжити його від задушливої атмосфери позадняцтва» [5, с. 575]. Далі у цьому питанні пішов Зеров, який у статті «Європа - Просвіта - Освіта - Лікнеп» піддав сумніву ідею остаточного занепаду Європи. Європейська культура, на думку автора, не втратила свого потенціалу, джерел оновлення.

Не відмовляючись від політичного союзу з Росією, М. Хвильовий пропонує українській поезії «якмого швидше тікати» [5, с. 573] від стилів російської літератури, яка «тяжить над нами в віках, як господар становища, який привчав нашу психіку до рабського наслідування» [5, с. 573]. Визнаючи російську літературу однією з «найкваліфікованіших літератур» [5, с. 574], автор бере на себе відповідальність стверджувати: «Але наш шлях не через неї» [5, с. 574]. Сміливість М. Хвильового, що проголосив 1926 р. – «Україна є самостійна одиниця» [5, с. 573], «Дайош» свій власний розум!» [5, с. 575], можна об'єктивно оцінити лише з позиції сьогодення.

Гострого засудження у ранніх памфлетах М. Хвильового набуло культивоване «плужанами» поняття «масовізму», що проголошувалося «позитивною програмою» організації селянських письменників. У роботі «Про Коперника з Фрауенбургу, або абетка азіатського ренесансу в мистецтві» автор палко відстоював ідею елітарності митця, який на думку М. Хвильового повинен бути виключно «яскравою індивідуальністю, яка має не тільки чималий життєвий досвід, але й, в силу деяких фрейдівських передумов, зрегулювала свою творчу діяльність по призначеній їй сліпою природою путі» [5, с. 410-411]. Полеміст не зміг байдуже спостерігати за деструктивними тенденціями в літературі, коли «профанується поняття «письменник» і відкривається простір графоманам та халкурникам, механічним ілюстраторам політичних гасел...» [1, с. 23]. М. Хвильовий, відстоюючи високий естетичний рівень національної літератури, намагався накреслити своїм опонентам сумні перспективи, коли поняття «талант» повністю нівелюється. У памфлеті «Апологети писаризму (До проблем культурної революції)» автор вже вкотре повернувся до проблеми сутності митця як такого. Трактуювання С. Пилипенка, який у цьому питанні ховався за авторитет Шмідта, категорично не задовольняло автора полемічної статті. У даному питанні хибність теорії керівника «плужна» була очевидною, бо диференціювати твори професіональних митців і профанаторів від мистецтва тільки за кількісним показником - не коректно. Щоб довести хибність позиції С. Пилипенка, Хвильовий саркастично зауважує, що за логікою опонента, «Пилипенків памфлет відрізняється від якогось памфлета Вольтера «тільки кількісно, а не якісно» [5, с. 530]. У черговий раз М. Хвильовий, вболіваючи за якість вітчизняного письменства, наголошує: «митець неодмінно і принаймні мусить бути талановитою чи то геніальною людиною» [5, с. 530].

У памфлеті «Про демагогічну водичку, або справжня адреса української ворончини, вільна конкуренція, ВУАН і т.д.» автор, відповідаючи на принципове питання «чи треба митцеві знати, що таке мистецтво, чи не треба?.. чи кожна людина здібна розібратися в ньому?» [5, с. 438], знову таврує «плужанську» концепцію «масовізму», коли «автори-селюки», пишаючись своїми «шедеврами», позбавленими художнього смаку та естетичної вартості («лантухи віршів»), замість того, щоб займатися суспільно корисною працею та ставати активними членами робітничих гуртків, займаються профанацією мистецтва. «Плут», на думку

М. Хвильового, є пропагандистом і «батьком» «масової літератури», яка не цікавить читача, оскільки «вся та «масова література»... і близько не лежала біля мистецтва» [5, с. 433]. Свої практичні поради щодо діяльності «Плугу» М. Хвильовий у Другому листі до літературної молоді вже давав С. Пилипенку. Полеміст радив «плужанам» займатися суспільно корисною справою – ліквідацією неписьменності на селі, журналістською діяльністю замість того, щоб писати художньо невдалі твори про життя села. Даючи свою оцінку безпосередньо «Плугу», М. Хвильовий відмічав і позитивні моменти у діяльності організації загалом та її керівника зокрема, однак черговий раз зауважував негативний вплив на «плужан» «просвіти».

На думку М. Хвильового, історичний факт вікового гноблення українців та азіатів дозволяє констатувати можливість спільних перспектив їх загальнокультурного розвитку. У памфлеті «Про Коперника з Фрауенбургу, або Абетка азіатського ренесансу в мистецтві» М. Хвильовий зазначив, що настав час нереалізований духовний потенціал гноблених народів, накопичений віками, направити на конструктивну справу культурного відродження. У зв'язку з цим, відкидаючи «балачки» про «абсолютний» реалізм пролетарського мистецтва» [5, с. 419], одним із законів художнього розвитку означеного періоду автор вважає наявність різних художніх шкіл, напрямів. На «період переходової доби» [5, с. 419] М.Хвильовий пропонує «романтику вітаїзму».

Теза «азіатського ренесансу», активно пропагована полемістом, палко обговорювалася на сторінках тодішньої періодики. Зокрема, керівник організації селянських письменників С. Пилипенко звинуватив М. Хвильового у тому, що він, виступаючи у ролі «літпопа», ставить мистецтво понад класовою боротьбою і безпідставно кличе талановиту творчу молодь у невідомі «обріи азіатського ренесансу» (стаття «Тов. М.Хвильовий в ролі літпопа»).

1925 р. М. Хвильовий наївно повірив у можливість «інтелектуальних боїв», «атмосферу співробітництва» під час диспуту [5, с. 440]. Автор відкрито декларував свою абсолютну підтримку тези М. Зерова щодо вільної конкуренції в літературі, припинення протекціонізму пролетарським організаціям, що сприяє спекуляції і кар'єризмові. М. Хвильовий вірив, що новітнє українське письменство слід орієнтувати на «Олімп», що «відкидає малоросійщину, просвітянщину та іншу безперспективну вузькість і кличе до невідомих обріїв прекрасного азіатського ренесансу» [5, с. 443].

Окрему увагу критиків у процесі літературної дискусії 1925-28 рр. привернуло питання визначення мистецтва як категоріального поняття. Хвильовий, дискутуючи ці своїми опонентами в особі С. Пилипенка, С. Щупака та К. Буревія, визнає проблему сутності мистецтва однією з концептуальних, оскільки вона є відправним пунктом для вирішення інших питань, зокрема, «розв'язання проблеми організації літературних сил [5, с. 526]. Для Хвильового мистецтво є пізнанням життя, для С. Пилипенка – «мистецтво – це насамперед ідеологія» [5, с. 526]. Визнаючи, що кожна суспільна категорія (у тому числі й мистецтво) є ідеологією, М. Хвильовий стверджував, що мистецтво заслуговує на окреме тлумачення, оскільки специфіка його є очевидною. Мистецтво, на думку памфлетиста, повинно служити не просто революційному класу з його класовим егоїзмом, а надавати першість загальнолюдським цінностям.

На момент написання памфлету «Апологети писаризму» М. Хвильовий ще наївно сподівався на те, що мудра «ленінська партія» не допустить розповсюдження тотального контролю за літературним процесом і не буде насаджувати «легалізованих бойових організацій» [5, с. 546]. Митець щиро вірив, що класовий критерій не буде у майбутньому домінуючим в організаційному перерозподілі літературних сил, однак вже передчував наявність тих негативних тенденцій, що були пов'язані з потенційною появою агресивних класових організацій (на зразок ВУСПП), і підкреслював на сторінках памфлету: «ми, як тактики, вважаємо за шкідливе ділити мистецтво на бойові класові організації» [5, с. 546].

Активним пропагандистам масовізму (Загулу, Савченку) М. Хвильовий протиставляє М. Зерова, якого Донцов зневажливо назвав представником «імпотентного угруповання» неокласиків, що «не підпорядковують своє «я» громадським мотивам» [5, с. 569], а Щупак номінував «попутником», підкреслюючи його меншовартість у загальномистецькому процесі. Для М. Хвильового «неокласики» загалом і М. Зеров зокрема, не зважаючи на їх аполітичність, залишалися висококультурними, кваліфікованими фахівцями, які, на погляд памфлетиста, за умови грамотної ідеологічної «обробки» змогли б стати надзвичайно корисними на шляху організації літературних сил у складних історичних умовах.

М. Зеров був одним з перших, хто адекватно, без ідеологічних чи політичних нашарувань проаналізував концептуальні засади Хвильового, які той задекларував у процесі літературної полеміки. Зокрема, М. Зеров аргументовано довів, що своєю творчістю полеміст Хвильовий переконливо засвідчив, що він є репрезентантом пролетарського мистецтва, який принципово виступав проти халтури у літературі. М.Зеров був переконаний, що в основі громадянської й естетичної позиції М. Хвильового – «турбота і тривога» за перспективи новітнього українського письменства. У полемічній статті «Євразійський ренесанс і пошехонські сосни» М. Зеров, як завжди тактовно і помірковано, щиро дивувався з того, що позиція М. Хвильового підлягає агресивній критиці з боку опонентів, пояснюючи цей факт лише «засліпленням» і «непорозумінням» з їх боку [2, с. 71]. Сам автор лаконічно, однак достатньо точно сформулював позицію «європеїзації» Хвильового, акцентуючи увагу на «імпресіоністичному» способі викладу полемістом своїх програмових констант, в основі яких непереможне бажання підвищити якість новітнього українського письменства за рахунок позитивного впливу найвагоміших здобутків літератур інших країн світу та вивчення і критичного опанування власного національного класичного досвіду, щоб не залишитися «вічними учнями» з комплексом меншовартості. Культурні набутки Європи повинні стати об'єктом ретельного вивчення, зауважує теоретик «неокласиків», декларуючи – «До джерел». Відмовляючись від «кореня», вважає М.Зеров, є небезпека залишитися вічним «провінціалом» [2, с. 72]. Автор не пропонував митцям нової генерації легких шляхів «копіювання» чи «передражнювання» визнаних майстрів вітчизняної та зарубіжної літератури. Навпаки, він заохочував молодих українських письменників до вивчення методики роботи видатних митців у плані «спостереження», узагальнення художнього матеріалу, щоб досвід авторитетних попередників, що прагнули постійного вдосконалення власних художніх творів, надихнув молодь на адекватне поцінування власних мистецьких потенцій.

М. Зеров справедливо обурюється з приводу заяв С. Пилипенка, який безвідповідально чіпляє на нього ідеологічні ярлики («непман», «кадет»), однак більше важить для авторитетного фахівця той факт, що «етикетки» заважають його «спілкуванню» з початкуючими пролетарськими письменниками. Головну проблему М. Зеров бачить у відсутності «справжньої культури», відповідних теоретичних знань, професійної компетентності, наслідком чого є «фантастичні», «потворні» уявлення про аксіоматичні речі. Беззаперечним для досвідченого фахівця є факт того, що «молодим паросткам літературним» не можна претендувати на широку читацьку аудиторію до того часу, доки вони не стануть висококваліфікованими спеціалістами у своїй галузі.

Отже, основні вектори розвитку, специфіка функціонування українського літературного дискурсу початку ХХ століття були суттєво скориговані рецептивним потенціалом М. Хвильового, М. Зерова, С. Пилипенка та інших представників тогочасного літ процесу. Особистий внесок кожного репрезентанта слід вимірювати індивідуально, враховуючи не лише активність та продуктивність у процесі вирішення принципів естетичних, соціокультурних, політичних питань початку століття, але й з урахуванням вагомості впливу на сучасний літературний дискурс. У цьому напрямку робота можна мати перспективи.

Список використаної літератури

1. Двадцять років: літературні дискусії, полеміки. Літературно-критичні статті. Упоряд. В. Г. Дончик. – К.: Дніпро, 1991. – 366 с.
2. Зеров М. До джерел. Літературно-критичні статті / М. Зеров // Твори у 2 т. Т. 2. Історико-літературні та літературознавчі праці. – К.: Дніпро, 1990.- 588 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.utoronto.ca/elul/history/Zerov/Zerov-Do-dzherel.pdf>.
3. Коряк В. Літературна дискусія / В. Коряк // Шляхи розвитку української пролетарської культури. Літературна дискусія (1925-1928). – Харків : Укр. робітник, 1928.
4. Меженко Ю. Європа чи Просвіта? / Ю. Меженко // Шляхи розвитку української пролетарської культури. Літературна дискусія (1925-1928). – Харків: Укр. робітник, 1928. – С. 130-132.
5. Хвильовий М. Твори: У 2 т. / М. Хвильовий. – К.: Дніпро, 1990. – Т. 2. – 925 с.
6. Шерех Ю. Хвильовий без політики / Ю. Шерех // Пороги і Запоріжжя. Література. Мистецтво. Ідеології. В 3 т. / Харків: Фоліо, 1998. Т.І. – С. 57-68.

7. Юринець В. З нагоди нашої літературної дискусії / В. Юринець // Шляхи розвитку української пролетарської культури. Літературна дискусія (1925-1928). – Харків : Укр. робітник, 1928. – С. 185-193.

Аннотація

Грачева Т. Н. Літературно-критический дискурс першого українського Ренесанса.

Літературну дискусію 1925-28 років ХХ ст. можна без преувеличення назвати епохальним событием для української літератури, так як вона заклала фундамент для дальнішого розвитку отечественного літературного дискурса. Среди концептуальних проблем, которые решались в ходе полемики на страницах периодики, необходимо выделить вопрос определения путей обновления писательского дискурса начала ХХ ст. с возможной ориентацией на классические образцы национальной литературы и «психологическую» Европу, поиски возможностей повышения писательского мастерства начинающих украинских писателей и т.д.

Наиболее активными участниками этого процесса являлись Н. Хвильевой, Н. Зеров и С. Пилипенко.

Ключевые слова: літературний дискурс, Ренесанс, літературна дискусія, памфлет, «неокласици».

Summary

Grachova T. N. The literary-critical discourse of the first Ukrainian Renaissance.

The literary discussion of 1925-28 of the twentieth century can be called without exaggeration an epochal event for the Ukrainian literature, as it has laid the foundation for the further development of national literary discourse. Among the conceptual problems that were resolved in the course of debate on the pages of periodicals, it must be highlighted how to determine the ways of renovation of the writer's discourse in the beginning of the twentieth century with a possible focus on the classic examples of national literature and on the «psychological» Europe, the search for opportunities to improve writing skills of the beginning Ukrainian writers, etc.

The most active participants of this process are Khvylovy N., Zеров N. and Pilipenko S.

Keywords: literary discourse, the Renaissance, literary discussion, pamphlet, «neoclassicists».

УДК 811. 161.2'282:81'367'624

Г. І. Гримашевич

Житомирський державний університет імені Івана Франка

ТЕМПОРАЛЬНІ ПРИСЛІВНИКИ ІЗ СЕМАНТИКОЮ 'ПОРИ РОКУ' В СЕРЕДНЬОПОЛІСЬКИХ ГОВІРКАХ

Реферат. Прислівникова діалектна лексика як частина граматичної системи є неодмінною складовою говіркового лексикону, відображає загальні тенденції розвитку діалекту, є свідченням ментальності говірконосія.

З-поміж обставинних прислівників активністю функціонування в зазначених говірках відзначаються прислівники часу, складовою яких є група адвербіативів на позначення пір року, в основі яких лежать відіменникові деривати з давніми коренями зим-, весн-, літ-, осін'-, утворені адвербіалізацію відмінкових форм іменників чи суфіксальним і префіксально-суфіксальним способами.

Зафіксовані в процесі живого спілкування з діалектоносіями та представлені в лексикографічних і текстграфічних виданнях із досліджуваної території аналізовані прислівники місця демонструють з огляду на свою безкатегорійність і невідмінюваність формальну варіативність на фонетичному рівні, відображаючи таким чином фонетичні особливості середньополіських говірок, та словотвірному. Усі проаналізовані прислівники належать до активно вживаної в говірках лексики, оскільки, порівняно з іншими розрядами прислівників, використовуються досить часто, що, очевидно, зумовлено тим, що значення